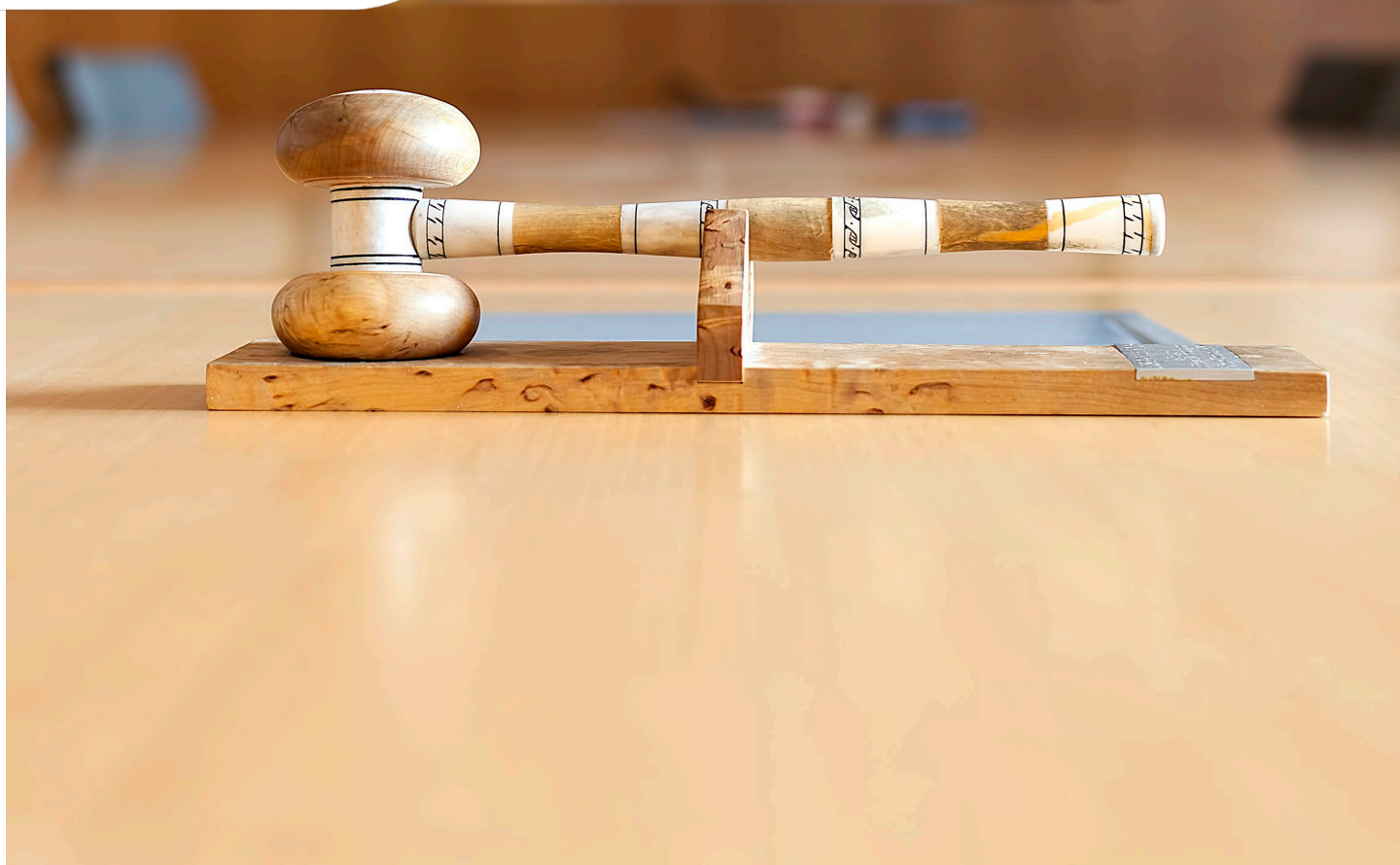

PLAN FÖR

Introduktions- programmen i Håbo kommun

Antaget av	Barn- och utbildningsnämnden
Antaget	2019-03-27 § 33
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Verksamhetschef Gymnasium

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer BOU 2018/03787 nr 56029

Gäller för Friddegårdsgymnasiet, Håbo kommun

Tidpunkt för aktualitetsprövning Tills vidare

Ersätter tidigare versioner BOU 2017-12-06 § 107

Relaterade styrdokument -

Innehåll

Introduktions-programmen i Håbo kommun	1
Håbo kommuns styrdokumentshierarki	2
Innehåll	3
1. Inledning	5
2. Syfte	5
3. Avgränsning	5
Utbildningsplan för introduktionsprogrammen i Håbo kommun	6
Studier	6
Individuell studieplan	6
Gymnasieintyg	6
Behöriga elever	7
Preparandutbildning (IMP) – <i>Utbildningen upphör den 30 juni 2019</i>	8
Behörighet	8
Syfte	8
Struktur och upplägg	8
Vid utbildningens start	8
Utbildningens innehåll	9
Utbildningens uppföljning	10
Utbildningens längd	10
Platsen för utbildningen	10
Programinriktat val (IMV)	11
Behörighet	11
Syfte	11
Utbildningens inriktning	11

Struktur och upplägg	11
Vid utbildningens start	12
Utbildningens innehåll	12
Utbildningens uppföljning	12
Utbildningens längd	13
Platsen för utbildningen	13
Individuellt alternativ (IMA)	14
Behörighet	14
Syfte	14
Struktur och upplägg	14
Vid utbildningens start	15
Utbildningens innehåll	15
Utbildningens uppföljning	16
Utbildningens längd	16
Platsen för utbildningen	16
Språkintröduktion (IMS)	17
Behörighet	17
Syfte	17
Struktur och upplägg	17
Spår 1: Studieförberedande	18
Spår 2: Yrkesförberedande	18
Vid utbildningens start	18
Utbildningens innehåll	19
Utbildningens uppföljning	20
Utbildningens längd	20
Platsen för utbildningen	20

1. Inledning

Introduktionsprogrammen (IM) ska enligt skollagen (2010:800) 17 kap. 7§ ha en plan för utbildningen som ska fastställas av huvudmannen.

Planen för utbildning ska innehålla:

- Utbildningens syfte
- Längd
- Huvudsakliga innehåll

Planen ska kompletteras med en individuell studieplan för varje elev. Skolledarna ansvarar tillsammans med programansvariga för att de individuella studieplanerna upprättas.

De fem introduktionsprogrammen inom gymnasieskolan är preparand (IMP), programinriktat val (IMV), språkintröduktion (IMS), yrkesintröduktion (IMY) och individuellt alternativ (IMA). Preparandutbildningen upphör att gälla den 30 juli 2019. Programinriktat val startar hösten 2019. Utbildningarna har sin grund i en tydlig individualisering, med studierna flexibelt organiserade utifrån elevens kunskapsutveckling och andra förutsättningar, så att elevens mål för utbildningen ska nås. När den enskilde elevens mål har uppnåtts ska organisationen vara sådan att eleven snarast möjligt ska kunna övergå till annan utbildning, till exempel annat intröduktionsprogram, nationellt program, annan utbildning eller till arbetsmarknaden.

Håbo kommun erbjuder i dagsläget utbildningarna preparand, programinriktat val (från hösten 2019), individuellt alternativ och språkintröduktion på sin egen gymnasieskola. Övriga intröduktionsprogram erbjuds i samverkan med kommuner och landsting i Stockholms län.

2. Syfte

Planen har tagits fram i enlighet med skollagen.

3. Avgränsning

Planen avser utbildningar på intröduktionsprogrammen som genomförs med Håbo kommun som huvudman.

Utbildningsplan för introduktionsprogrammen i Håbo kommun

Studier

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmar undervisning i veckan (garanterad undervisningstid).¹ Till undervisningstid räknas även praktik och arbetsförlagt lärande.

Utbildningen kan göras mindre omfattande om eleven begär det och huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.² Särskilda skäl ska utredas och dokumenteras.

Utbildningarna bedrivs som skolförlagd eller arbetsplatsförlagd utbildning och består av grundskolekurser, kurser från nationella gymnasieprogram, praktik/arbetsplatsförlagt lärande utifrån elevens behov och intressen samt insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling. Vid behov ska pedagogisk utredning och eventuellt vidare utredning genomföras.

Individuell studieplan

En individuell studieplan upprättas för alla elever. Den är anpassad efter varje enskild elevs behov, önskemål och förutsättningar. Planen utgår från ett helhetstänkande och samverkan med andra berörda instanser, exempelvis socialförvaltningen, ska i förekommande fall etableras vid upprättande av planen. Planen utformas inom en månad efter skolstart. Studieplanen ska registreras i elevregistreringssystemet och innehålla överenskommelser gällande exempelvis: grundskoleämnen, gymnasiekurser och ämnen/del av ämnen, praktik, insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling, extra anpassningar och särskilda stödinsatser, eventuella åtgärdsprogram som bifogas, beräknad utbildningslängd, datum för uppföljning. Studieplanen revideras minst en gång per termin och ska tas fram i samverkan med elev och för omyndig elev dennes vårdnadshavare eller annan representant. Planen godkänns av rektor.

Gymnasieintyg

Efter genomförd utbildning utfärdas ett gymnasieintyg. Av intyget framgår vilken studieväg som gymnasieintyget avser, vilka grundskoleämnen som beviset avser, hur många gymnasiepoäng som varje kurs omfattat och vilket betyg eleven fått på varje kurs eller om betyg inte har kunnat sättas. Praktik och övriga insatser som varit gynnsamma för elevens kunskapsutveckling finns också med på intyget.

¹ Antalet timmar kan variera mellan veckorna till exempel på grund av idrottsdagar eller för att eleverna läser integrerat med andra grupper och schemat därför varierar. 23 timmars undervisningstid är ett minimum. Elever ska ges förutsättningar att utvecklas så långt det är möjligt utifrån utbildningens mål. Därför kan vissa elever behöva fler undervisningstimmar i veckan. (Prop 2017/18:183 sid 92).

² Skälen för undantag ska utgå från elevens behov till exempel om elev genomgår en medicinsk behandling, har en neuropsykiatrisk problematik eller funktionsnedsättning som gör att eleven har svårigheter att vistas i skolmiljö på heltid, eller behöver långa raster mellan lektionerna. I dessa fall bör flera stödåtgärder först ha prövats innan undervisningstiden minskas. (Prop 2017/18:183 sid 94)

Behöriga elever

Elever som under läsåret blir behöriga kan om det finns plats antas till ett nationellt program eller till ett annat introduktionsprogram som de är behöriga till. Eleven kan även erbjudas att studera gymnasiegemensamma kurser inom ramen för introduktionsprogrammen och betygsättas av legitimerade lärare på de nationella programmen i syfte underlätta elevens fortsatta studier. Praktik kan också erbjudas inom utbildningarna språkintrödn och individuellt alternativ.

Utbildningens längd

En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen enligt den fastställda planen för utbildningen och elevens individuella studieplan eller enligt en ändrad plan, om eleven har varit delaktig i att planen ändras.

Syftet med introduktionsprogrammen är att så fort som möjligt uppnå behörighet till ett nationellt program eller att förbereda för annan utbildning eller i vissa fall arbetsmarknaden. Utbildningens längd ska anpassas efter varje elevs behov så att varje elev får förutsättningar att nå målet med utbildningen. För en enskild elev kan det innebära att utbildningstiden blir kortare än ett år eller längre än tre år. Målet med utbildningen framgår i elevens individuella studieplan och revideras löpande efter medgivande från eleven.³

³ Prop 2017/18:183 sid 98

Preparandutbildning (IMP) – Utbildningen upphör den 30 juni 2019

Planen för preparandutbildning gäller fortfarande för utbildning som påbörjades före den 1 juli 2019.

Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i hemkommunen erbjuds preparandutbildning.

Behörighet

Preparandutbildning är öppet för ungdomar som saknar ett eller flera godkända betyg som krävs för behörighet till alla nationella program. Det omfattar även studier för högre behörighet inom de nationella programmen.

Syfte

Syftet med preparandutbildningen är att de elever som har fullföljt årskurs 9 i grundskolan utan att ha uppnått behörighet till ett visst nationellt program ska uppnå sådan behörighet.

Struktur och upplägg

Preparandutbildning organiseras som ett allmänt förberedande år.

Elever som läser grundskoleämnena undervisas i första hand i grupp på introduktionsprogrammet. Upplägget och studietakt görs utifrån ämne och elevens schema.

Elever som läser gymnasieämnena läser i grupp på introduktionsprogrammen eller integrerat på ett nationellt program. Upplägg beror på ämne och elevens schema.

Eleverna tilldelas individuella arbetsplatser på introduktionsprogrammet.

Studierna bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier inklusive praktik. Utbildningens omfattning får minskas om eleven begär det och huvudmannen finner det förenligt med utbildningens syfte.

Preparandutbildning AST (autismspektrumdiagnos) är integrerad med de nationella programmen med AST inriktning. För att ha förutsättningarna att läsa integrerat får eleven som mest sakna behörighet i ett ämne.

Elever som läser grundskoleämnena undervisas i första hand i grupp på introduktionsprogrammet. Upplägget och studietakt görs utifrån ämne och elevens schema.

Eleverna tilldelas individuella arbetsplatser på AST-programmen.

Studierna motsvarar minst 23 timmar i veckan undervisningstid. Utbildningens omfattning får minskas om eleven begär det och huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Vid utbildningens start

Elever som söker till introduktionsprogrammet erbjuds att besöka skolan vid öppet hus eller göra ett studiebesök efter överenskommelse.

Före utbildningens start gör skolan en bedömning, med utgångspunkt från elevens önskemål, av elevens förutsättning att bli behörig till ett nationellt program på ett år.

Elever ska ha tillräckliga kunskaper i svenska språket för att anses behörig till preparand. Språklig bedömning görs vid behov i samarbete med språkintröduktion. Beslut om behörighet fattas av rektor.

Överlämning sker enligt kommunens rutiner för övergång mellan grundskola och gymnasium. Gymnasieskolan behöver följande underlag för att kunna planera elevens utbildning:

- Betyg från tidigare skola.
- Information från tidigare om skola vilka moment som eleven avslutat i de ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola om vilka kunskapskrav som eleven har uppnått i varje ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola om extra anpassningar och särskilt stöd.

Utbildningens innehåll

Preparandutbildningen utformas individuellt för varje elev och utgår från elevens önskemål, behov och förutsättningar i samråd med vårdnadshavare och lärare. Utbildningens innehåll dokumenteras i den individuella studieplanen.

Skolan erbjuder följande valbara innehåll i programmet:

Möjlighet att läsa de grundskoleämnena som eleven inte är godkänd i. Grundskoleämnena svenska, matematik och engelska prioriteras. Samtliga grundskoleämnena finns tillgängliga i grundutbudet utom musik, moderna språk och teknik. Utbudet av dessa ämnen kan variera mellan olika läsår.

Kartläggning görs för att identifiera vilka elever som inte är simkunniga. Eleverna som behöver erbjuds simundervisning inom ramen för ämnet idrott och hälsa.

Möjlighet att läsa en eller flera gymnasiekurser: Elever som har förutsättningar ges möjlighet att läsa gymnasiekurser som finns tillgängliga på Fridegårdsgymnasiet. Utbudet kan variera från läsår till läsår.

Möjlighet att göra praktik: Elever som bedöms ha förutsättningar och har utrymme i sin studieplan erbjuds praktik parallellt med studierna. Arbetsplats väljs utifrån elevens intressen och önskemål.

Andra insatser som är gynnsamma för elevens utveckling till exempel:

Samtliga elever får låna en personlig dator med tillgång till hjälpmedelsprogram såsom inläsningstjänst och talsyntes.

Kartläggning görs av samtliga elevers läsförståelse för att säkerställa att alla elever får rätt hjälpmedel och stöd i undervisningen.

Elever erbjuds vid behov studiehandledning på modersmålet.

Studie- och yrkesvägledaren har ett uppdrag att vägleda eleven inför fortsatta studier. Studie- och yrkesvägledaren arbetar direkt på introduktionsprogrammen och har regelbundna genomgångar i grupp om gymnasieutbildningar samt individuella samtal med elever inför gymnasievalet. Studiebesök genomförs till olika skolor utifrån elevernas intressen och önskemål.

Andra insatser erbjuds utifrån elevens önskemål och behov till exempel social träning, studiebesök och fysisk träning.

Utbildningens uppföljning

Den individuella studieplanen utvärderas kontinuerligt. Elev och mentor har regelbundet återkommande utvecklingssamtal och då diskuteras elevens utveckling, mående, närvaro och eventuella justeringar i den individuella studieplanen. Tid med mentor är schemalagt minst en gång i veckan. Vårdnadshavare bjuds in till utvecklingssamtal minst tre gånger per läsår. Fler samtal sker vid behov. Fokus läggs på att eleven får stort talutrymme och själv få uttrycka åsikter och tankar om sin egen utveckling. Detta för att främja att eleven tar eget ansvar för sina studier.

Närvaro för samtliga elever följs upp minst en gång per månad.

En elev som inte uppnått utbildningens mål på ett år ska få vägledning och stöd att gå över till ett annat introduktionsprogram så som programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion eller individuellt alternativ.

Utbildningens längd

Preparand pågår i ett år om inte synnerliga skäl föreligger. Som exempel på synnerliga skäl kan vara sjukdom som under en längre tid hindrat eleven från att studera.

Elev som läser integrerad i ett nationellt program antas av rektor till aktuellt nationellt program så fort behörighet uppnåtts och gymnasieintyg utfärdats.

Platsen för utbildningen

Utbildningen är i huvudsak förlagd till Fridegårdsgymnasiet, Bålsta.

Programinriktat val (IMV)

Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i hemkommunen erbjuds programinriktat val.

Behörighet

Programinriktat val är öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till ett visst nationellt program men från grundskolan har godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och

- i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller
- i engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen.

Det omfattar även studier för högre behörighet inom de nationella programmen.

Syfte

Syftet med programinriktat val är att elever ska få en utbildning inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet.

Utbildningens inriktning

Utbildningen är inriktad mot antingen Teknikprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet eller Ekonomiprogrammet.

Struktur och upplägg

Programinriktat val för enskild elev organiseras individuellt beroende på vilket program som utbildningen är inriktad mot.

Elever som läser grundskoleämnena undervisas i första hand i grupp på introduktionsprogrammet. Upplägget och studietakt görs utifrån ämne, elevens schema och elevens individuella förutsättningar.

Elever som läser gymnasieämnena läser i första hand i grupp och integrerat på ett nationellt program. Upplägget och studietakt görs utifrån ämne, elevens schema och elevens individuella förutsättningar.

Studierna motsvarar minst 23 timmar i veckan undervisningstid. Utbildningens omfattning får minskas om eleven begär det och huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Programinriktat val AST (autismspektrumdiagnos) är integrerat med de nationella programmen med AST-inriktning.

Elever som läser grundskoleämnena undervisas i första hand i grupp på introduktionsprogrammet. Upplägg och studietakt bestäms utifrån ämne och elevens schema.

Eleverna tilldelas individuella arbetsplatser på AST-programmen.

Vid utbildningens start

Elever som söker till introduktionsprogrammet erbjuds att besöka skolan vid öppet hus eller göra ett studiebesök efter överenskommelse.

Överlämning sker enligt kommunens rutiner för övergång mellan grundskola och gymnasium. Gymnasieskolan behöver följande underlag för att kunna planera elevens utbildning:

- Betyg från tidigare skola.
- Information från tidigare skola vilka moment som eleven avslutat i de ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola vilka kunskapskrav som eleven har uppnått i varje ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola om extra anpassningar och särskilt stöd.

Utbildningens innehåll

Programinriktat val utformas enskilt för varje elev och utgår från behörighetskrav samt studieplanen för det program som eleven önskar bli behörig till. Beaktande ska också tas till elevens behov och förutsättningar i samråd med vårdnadshavare och lärare. Utbildningens innehåll och mål dokumenteras i den individuella studieplanen.

Utbildningen ska innehålla:

Grundskoleämnena som eleven inte är godkänd i och som krävs för behörighet.

De ämnen som eleven behöver för att bli behörig till valt nationellt program ska prioriteras i elevens schema. De grundskoleämnena som behövs för att kunna antas till ett nationellt program schemaläggs och organiseras på ett sådant sätt att eleven så snart som möjligt enligt uppgjord studieplan når behörighet till ett nationellt program.

Gymnaskurser som ingår i det nationella program som utbildningen är inriktad mot.
Utbudet på Fridegårdsgymnasiet kan variera från läsår till läsår.

Kurser i matematik, svenska och samhällskunskap prioriteras.

Skolan erbjuder andra insatser som är gynnsamma för elevens utveckling till exempel:

Samtliga elever får låna en personlig dator med tillgång till hjälpmedelsprogram såsom inläsningstjänst och talsyntes.

Kartläggning görs av samtliga elevers läsförståelse för att säkerställa att alla elever får rätt hjälpmedel och stöd i undervisningen.

Studie- och yrkesvägledaren har ett uppdrag att vägleda eleven inför fortsatta studier.

Utbildningens uppföljning

Den individuella studieplanen utvärderas kontinuerligt. Elev och mentor har regelbundet återkommande utvecklingssamtal och då diskuteras elevens utveckling, mående, närvaro och eventuella justeringar i den individuella studieplanen. Tid med mentor är schemalagd minst en gång i veckan. Vårdnadshavare bjuds in till utvecklingssamtal minst tre gånger per läsår. Fler samtal sker vid behov. Fokus läggs på att eleven får stort talutrymme och själv få

uttrycka åsikter och tankar om sin egen utveckling. Detta för att främja att eleven tar eget ansvar för sina studier.

Närvaro för samtliga elever följs upp minst en gång per månad.

Om eleven efter den planerade tiden inte har uppnått utbildningens mål att bli godkänd i de grundskoleämnena som behövs för att kunna antas till ett yrkesprogram, genomförs ett uppföljande samtal med eleven och dennes vårdnadshavare om möjliga orsaker. Samtalet syftar till att komma fram till om eleven ska föreslås söka till annat introduktionsprogram eller vara kvar på samma program.

Utbildningens längd

Programinriktat val planeras för ett år.

Elev som läser integrerad i ett nationellt program antas av rektor till aktuellt nationellt program så fort behörighet uppnåtts och gymnasieintyg utfärdats under förutsättning att det finns lediga platser på det aktuella programmet. Vid antagning till nästkommande läsår söker eleven via gymnasieantagningen.

Platsen för utbildningen

Utbildningen är i huvudsak förlagd till Fridegårdsgymnasiet, Bålsta.

Individuellt alternativ (IMA)

Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i hemkommunen erbjuds plats på individuellt alternativ.⁴

Behörighet

Individuellt alternativ är öppet för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram.

Om huvudmannen för utbildningen finner att det finns synnerliga skäl får ungdomar som uppfyller behörighetskraven till yrkesprogram tas emot på individuellt alternativ.⁵

Elever från grundsärskolan som önskar det ska ges möjlighet att studera på individuellt alternativ, om det inte med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Ansvarig skolledare på gymnasiesärskolan gör bedömningen.⁶

Individuellt alternativ står inte öppet för elever som ska erbjudas språkinträdning. Elever ska ha tillräckliga kunskaper i svenska språket för att anses behöriga. Språklig bedömning görs vid behov i samarbete med språkinträdning. Beslut om behörighet fattas av rektor.

Syfte

Individuellt alternativ syftar till att eleverna ska gå vidare till nationellt program, annan fortsatt utbildning eller till arbetsmarknaden.

Individuellt alternativ präglas av hög grad individualisering och utformas utifrån den enskildas förutsättningar och behov. Utbildningen vänder sig i första hand till elever med olika behov av särskilt stöd.

Struktur och upplägg

Upplägget och studietakt på utbildningen utgår i hög grad från elevens egna förutsättningar.

Elever som läser grundskoleämnen läser i första hand i grupp på introduktionsprogrammet. Upplägget görs utifrån ämne och elevens schema.

Elever som läser gymnasieämnen undervisas i grupp på introduktionsprogrammen eller integrerat på ett nationellt program. Upplägg beror på ämne och elevens schema.

Eleverna tilldelas individuella arbetsplatser på introduktionsprogrammet.

Studierna motsvarar minst 23 timmar i veckan inklusive praktik. Utbildningens omfattning får minskas om eleven begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

⁴ Kap 17 16 § skollagen

⁵ Kap 17 11 § skollagen. Synnerliga skäl kan till exempel vara när en elev vid ett nationellt program står i begrepp att helt avbryta sina studier. För en elev som följer ett nationellt program ska samtliga relevanta stödåtgärder i Gymnasieförordningens 9 kapitel ha övervägts innan huvudmannen får pröva om det finns synnerliga skäl. (GF 6 kap 2 §, Prop 2009/10:165 sid 450).

⁶ Kap 17 16 § skollagen

Vid utbildningens start

Elever som söker till introduktionsprogrammet erbjuds att besöka skolan vid öppet hus eller göra ett studiebesök efter överenskommelse.

Överlämning sker enligt kommunens rutiner för övergång mellan grundskola och gymnasium. Gymnasieskolan behöver följande underlag för att kunna planera elevens utbildning:

- Betyg från tidigare skola.
- Information från tidigare skola om vilka moment som eleven avslutat i de ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information om vilka kunskapskrav som eleven har uppnått i varje ämne där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola om extra anpassningar och särskilt stöd.

Utbildningens innehåll

Individuellt alternativ utformas individuellt för varje elev och utgår från elevens önskemål, behov och förutsättningar i samråd med vårdnadshavare och lärare. Utbildningens innehåll dokumenteras i den individuella studieplanen.

I samband med utbildningens start gör skolan en bedömning med utgångspunkt från elevens önskemål, av elevens förutsättning att bli behörig till ett nationellt program. Den individuella studieplanen läggs upp utifrån detta på 1- 3 år.

Skolan erbjuder följande valbara innehåll i programmet:

Möjlighet att läsa de grundskoleämnena som eleven inte är godkänd i: Grundskoleämnena svenska, matematik och engelska prioriteras. Samtliga grundskoleämnena finns tillgängliga utom musik, moderna språk och teknik. Utbudet av dessa ämnen kan variera mellan olika läsår.

Kartläggning görs för att identifiera vilka elever som inte är simkunniga. Eleverna som behöver erbjuds simundervisning inom ramen för ämnet idrott och hälsa.

Möjlighet att läsa en eller flera gymnasiekurser: Om en elev har förutsättningar att läsa hela eller delar av kurser i gymnasieämnena ska elevens studieplan innehålla sådana kurser. Utbudet kan variera från läsår till läsår.

Kurser i matematik, svenska och samhällskunskap prioriteras.

Möjlighet att göra praktik: Elever som bedöms ha förutsättningar och behov erbjuds praktik parallellt med studierna, om det finns plats i studieplanen. Arbetsplats väljs utifrån elevens intressen och önskemål. Syftet med praktiken är att vara motiverande, kunskapsutvecklande eller förbereda eleven för arbetsmarknaden.

Andra insatser som är gynnsamma för elevens utveckling till exempel:

Samtliga elever får låna en personlig dator med tillgång till hjälpmedelsprogram såsom inläsningstjänst och talsyntes.

Kartläggning görs av samtliga elevers läsförståelse för att säkerställa att alla elever får rätt hjälpmedel och stöd i undervisningen.

Elever erbjuds vid behov studiehandledning på modersmålet.

Studie- och yrkesvägledaren har ett uppdrag att vägleda eleven inför fortsatta studier. Studie- och yrkesvägledaren arbetar direkt på introduktionsprogrammen och har regelbundna genomgångar i grupp om gymnasieutbildningar samt individuella samtal med elever inför gymnasievalet. Studiebesök genomförs till olika skolor utifrån elevernas intressen och önskemål.

Andra insatser erbjuds utifrån elevens önskemål och behov till exempel social träning, studiebesök och fysisk träning.

Utbildningens uppföljning

Den individuella studieplanen utvärderas kontinuerligt. Elev och mentor har regelbundet återkommande utvecklingssamtal och då diskuteras elevens utveckling, mående, närvaro och eventuella justeringar i den individuella studieplanen. Tid med mentor är schemalagt en gång i veckan. Vårdnadshavare bjuds in till utvecklingssamtal minst tre gånger per läsår. Fler samtal sker vid behov. Fokus läggs på att eleven får stort talutrymme och själv få uttrycka åsikter och tankar om sin egen utveckling. Detta för att främja att eleven tar eget ansvar för sina studier.

Närvaro följs upp minst en gång per månad för samtliga elever.

En elev som inte blir behörig till ett nationellt program ska få vägledning och stöd till att övergå till ett annat introduktionsprogram så som yrkesintroduktion eller annan utbildning.

Utbildningens längd

Utbildningens längd bedöms individuellt för varje elev utifrån elevens mål, skolbakgrund och förutsättningar. Planeringen dokumenteras i den individuella studieplanen som uppdateras regelbundet. Målet är att varje elev vid avslutande av utbildningen ska ha förutsättningarna att gå vidare till annan utbildning eller arbetsmarknaden. Utbildningstiden varierar normalt mellan 1 – 3 år.

Platsen för utbildningen

Utbildningen är i huvudsak förlagd till Fridegårdsgymnasiet, Bålsta.

Språkintröduktion (IMS)

Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds språkintröduktion.⁷

Behörighet

Språkintröduktion står öppen för nyanlända ungdomar.⁸ som ännu inte har de godkända grundskolebetyg från åk 9 som krävs för behörighet till ett yrkesprogram och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket. Om det finns särskilda skäl får även andra elever gå språkintröduktion. Rektor beslutar om avvikelser, främst utifrån bedömning av elevens språkkunskaper.⁹

Syfte

Syftet med Språkintröduktionsprogrammet på Fridegårdsgymnasiet är att erbjuda utbildning på grundskolenivå med en tyngdpunkt i det svenska språket. Utbildningen ska ge den nyanlända eleven behörighet att söka antingen ett högskoleförberedande program, ett yrkesprogram i gymnasieskolan eller annan utbildning.¹⁰

I språkintröduktionen på Fridegårdsgymnasiet erbjuds två spår beroende på elevernas mål med utbildningen. Det studieförberedande spåret har som syfte att förbereda eleverna för studier på nationellt program eller motsvarande med målet att på sikt få en gymnasieexamen.

Det yrkesförberedande spåret har till syfte att eleverna ska ges insikt i arbetsmarknaden och förberedas för övergång till en yrkesutbildning med målet att finna långsiktig försörjning. Fokus ligger på att ge eleven de förkunskaper den behöver för att klara ett yrkesförberedande program inom kommunal vuxenutbildning eller motsvarande.

Struktur och upplägg

Språkintröduktionsprogrammet är flexibelt gällande studietakt, omfattning och innehåll beroende på elevens förutsättningar och individuella studieplan. I den individuella studieplanen ska syfte och mål med elevens utbildning framgå.

All undervisning sker i grupp. Gruppindelning görs utifrån elevens individuella kartläggning.

Studierna motsvarar minst 23 timmar i veckan inklusive praktik. Utbildningens omfattning får minskas om eleven begär det och om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Elever som saknar förkunskaper i det svenska språket erbjuds ett generellt kursutbud inom grundskola och gymnasieskola som i första hand syftar till behörighet till nationellt program. Elever som önskar eller som bedöms behöva en yrkesförberedande utbildning erbjuds praktik i kombination med studier.

⁷ 17 kap 16 § skollagen

⁸ Med nyanländ avses en elev som varit bosatt utomlands och nu är bosatt i Sverige och har påbörjat sin utbildning i Sverige senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller 20 år. En elev räknas som nyanländ i 4 år från det att han börjar skola i Sverige första gången. (Skollagen kap 3 § 12a)

⁹ 17 kap. 12 § skollagen.

¹⁰ 17 kap. 3 § skollagen

Spår 1: Studieförberedande

Eleven läser de grundskoleämnena som eleven behöver för att bli behörig till ett nationellt program. (vilket ska det vara?)

Målet är att uppnå behörighet till yrkesprogram. Elever som önskar kan i ett senare skede utöka sin studieplan mot tolv eller fler betyg och därmed bli behörig att söka även till ett högskoleförberedande gymnasieprogram eller motsvarande utbildning till exempel på folkhögskola eller vuxenutbildning.

Om eleven har förutsättningar och det finns utrymme i den individuella studieplanen läser eleven gymnasieämnena i grupp på språkintruktionsprogrammet eller integrerat på ett nationellt program. Upplägg beror på ämne och elevens schema.

Praktik kan ingå i utbildningen eleven önskar det och den bedöms som språkutvecklande och gynnsam för elevens kunskapsutveckling.

Spår 2: Yrkesförberedande

Eleven läser i första hand grundskoleämnena svenska som andra språk, matematik och engelska. Eleven kan även läsa ytterligare grundskoleämnena som eleven behöver utifrån målet med utbildningen.

Vid sidan om studierna får eleven även träna yrkessvenska med utgångspunkt från den terminologi som används inom aktuellt yrke.

Studierna varvas med praktik 3-5 dagar per vecka men upplägget kan variera beroende på eleven och praktikplatsens önskemål. Praktiken ska vara språkutvecklande och gynnsam för elevens kunskapsutveckling. Praktikplatsen ska även fungera som en introduktion till arbetsmarknaden och en övergång till en specifik yrkesutbildning. Placering och planering görs i samråd med ämneslärare, studie- och yrkesvägledare samt vuxenutbildning.

Praktik planeras som längst ett läsår i taget.

Vid utbildningens start

Elever söker till introduktionsprogrammet språkintruktionsprogrammet erbjuds att besöka programmet efter överenskommelse.

Överlämning och introduktion sker enligt kommunens rutiner för övergång mellan grundskola och gymnasium och rutiner för mottagning av nyanlända elever.

Gymnasieskolan behöver följande underlag för att kunna planera elevens utbildning:

- Betyg från tidigare skola.
- Information från tidigare skola om vilka moment som eleven avslutat i de ämnen där elever saknar godkänt betyg.
- Information om vilka kunskapskrav som eleven har uppnått i varje ämnen där eleven saknar godkänt betyg.
- Information från tidigare skola om extra anpassningar och särskilt stöd.
- Kartlägningsunderlag av elevens språkkunskaper

När en nyanländ elev tas emot till språkintruktionsprogrammet görs en bedömning av elevens kunskaper, om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Bedömningen ska göras

skyndsamt så att en individuell studieplan kan upprättas för eleven inom två månader från mottagandet. Resultatet av bedömningen ska ligga till grund för den individuella studieplanen.

I anslutning till utbildningsstarten genomför skolsköterska en kartläggning av elevens hälsa och programansvarig gör, i samarbete med ämneslärare, en pedagogisk kartläggning. Vid behov sker dessa samtal på elevens modersmål eller starkaste språk med hjälp av tolk. Den pedagogiska kartläggningen sammanfattar elevens skolbakgrund och eleven ges möjlighet att uttrycka önskemål och framtidsplaner gällande fortsatta studier.

Elevens språkkunskaper i svenska bedöms med hjälp av *Gemensam europeisk referensram för språk (GERS)*¹¹. Kartläggningen ligger till grund för elevens individuella studieplan på språkintruktionsprogrammet.

Utbildningens innehåll

Språkintruktionsprogrammet utformas individuellt för varje elev och utgår från den kunskapsbedömning som gjordes när eleven började samt från elevens bakgrund, önskemål, behov och förutsättningar i samråd med vårdnadshavare, lärare och studie- och yrkesvägledare. Utbildningens innehåll dokumenteras i den individuella studieplanen.

Skolan erbjuder följande valbara innehåll i programmet:

Möjlighet att läsa de grundskoleämnena som eleven inte är godkänd i

En nyanländ elev utan kunskaper i det svenska språket erbjuds undervisning i svenska som andraspråk, matematik, engelska, hem – och konsumentkunskap, idrott och modersmål. Därefter erbjuds eleven läsa historia, samhällskunskap, geografi, religion, fysik, biologi och kemi.

Idrott och hälsa är obligatoriskt och alla elever som inte kan simma erbjuds simundervisning.

Möjlighet att läsa en eller flera gymnasiekurser

Elever som har förutsättningar ges möjlighet att läsa gymnasiekurser som finns tillgängliga på Fridsgårdsgymnasiet. Utbudet kan variera från läsår till läsår.

Möjlighet att göra praktik: Elever som bedöms ha förutsättningar och behov erbjuds praktik parallellt med studierna, om det finns plats i studieplanen. Arbetsplats väljs utifrån elevens intressen och önskemål. Syftet med praktiken är att den ska vara språkutvecklande och gynnsam för elevens kunskapsutveckling. Praktiken ska i vissa fall även fungera som en övergång till yrkesinriktad utbildning.

Andra insatser som är gynnsamma för elevens utveckling:

Samtliga ämnen har fokus på att undervisa språkutvecklande.

Studie- och yrkesvägledaren har i sitt arbete att vägleda eleven inför fortsatta studier ett nära samarbete med språkintruktionsprogrammet, både genom enskilda samtal med eleven liksom i mindre

¹¹ Skolverket: Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning, 2007

grupper. Detta resulterar i att eleverna får en god kompetens inför kommande val av studier och yrke. Vägledningen sker i ett nära samarbete med vuxenutbildningen.

Fridegårdsgymnasiets Språkintröduktion lägger stor vikt vid att eleverna, på sitt starkaste språk, ska få stöttning av kompetenta studiehandledare som i nära samarbete med lärare hjälper eleven, antingen på lektion i klassrummet eller vid annat studiestödstillfälle under skoldagen.

Utbildningen innehåller även andra insatser som kan vara gynnsamma för elevernas kunskapsutveckling t.ex. social träning i samverkan med elevhälsoteamet, medverkan i elevråd och skolans idrottsförening.

Utbildningens uppföljning

Den individuella studieplanen utvärderas kontinuerligt. Elev och mentor har regelbundet återkommande utvecklingssamtal ca fyra gånger per termin och då diskuteras elevens utveckling, mående, närvaro och eventuella justeringar i den individuella studieplanen. Fokus läggs på att eleven får stort talutrymme och själv få uttrycka åsikter och tankar om sin egen utveckling. Detta för att främja att eleven tar eget ansvar för sina studier. Vårdnadshavare/ god man/ kontaktperson är välkommen att delta vid dessa samtal.

Kunskapsutvecklingen ska bedömas fortlöpande för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.

Praktiken utvärderas regelbundet för att säkerställa att den uppfyller sitt syfte.

Närvaro för samtliga elever följs upp minst en gång per månad.

Utbildningens längd

Utbildningens längd bedöms individuellt för varje elev utifrån elevens mål, skolbakgrund och förutsättningar. Planeringen dokumenteras i den individuella studieplanen som uppdateras regelbundet. Målet är att varje elev vid avslutande av utbildningen ska ha förutsättningarna att gå vidare till annan utbildning. Utbildningstiden varierar normalt mellan 1 – 3 år.

Platsen för utbildningen

Utbildningen är i huvudsak förlagd till Fridegårdsgymnasiet, Bålsta.